

การพัฒนาสมรรถนะตัวชี้วัดสมรรถนะบัณฑิต สาขาวิชาความผิดปกติของการสื่อความหมาย

A Development of Competencies, Indicators for Competencies of Bachelor's Degree Students in Communication Disorders Program

รัตตินันท์ ฐิระวณิชชกุล*

Rattinan Tiravanitchakul

มาเรียม นิลพันธุ์**

Maream Nillapun

บทคัดย่อ

การวิจัยนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อพัฒนาสมรรถนะ ตัวชี้วัดสมรรถนะบัณฑิต สาขาวิชาความผิดปกติของการสื่อความหมาย เป็นการวิจัยและพัฒนาาร่วมกับวิจัยแบบผสมผสานวิธี กลุ่มตัวอย่างเป็นนักแก้ไขการได้ยินและผู้บังคับบัญชา เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย คือแบบประเมินตนเองเกี่ยวกับสมรรถนะนักแก้ไขการได้ยินและแบบประเมินสมรรถนะนักแก้ไขการได้ยินสำหรับผู้บังคับบัญชา วิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้สถิติบรรยาย ได้แก่ ร้อยละ ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน สถิติ ทดสอบแบบอิสระ และการวิเคราะห์เนื้อหา

ผลการวิจัย พบว่า สมรรถนะ ตัวชี้วัดสมรรถนะบัณฑิต จำแนกได้เป็น 2 กลุ่ม ประกอบด้วย 1) สมรรถนะหลัก 6 องค์ประกอบ 68 ตัวชี้วัด และ 2) สมรรถนะวิชาชีพ 4 องค์ประกอบ 144 ตัวชี้วัด ค่าเฉลี่ยความสอดคล้องอยู่ระหว่าง 4.44-5.00 และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานระหว่าง 0.00-0.72 มีความตรงเชิงสภาพ ผลการประเมินด้านความเป็นไปได้ ถูกต้อง เป็นประโยชน์และเหมาะสมอยู่ในระดับดีมาก สามารถนำมาจัดทำเป็นต้นแบบสมรรถนะ ตัวชี้วัดสมรรถนะนักแก้ไขการได้ยินและเป็นประโยชน์ในการประเมินตนเองและเป็นเครื่องมือในการประกันคุณภาพการศึกษาต่อไป

คำสำคัญ : สมรรถนะนักแก้ไขการได้ยิน/ ตัวชี้วัดสมรรถนะ/ สาขาวิชาความผิดปกติของการสื่อความหมาย

* นักศึกษาปริญญาปรัชญาดุษฎีบัณฑิต สาขาวิชาหลักสูตรและการสอน คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยศิลปากร

** อาจารย์ที่ปรึกษา ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร. ภาควิชาหลักสูตรและวิธีสอน คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยศิลปากร

Abstract

The purposes of this research were to develop competencies and indicator for competencies of Bachelor's degree students in Communication Disorders Program. The research and development including mixed methodology were applied. The research samples were audiologists and supervisors, and the instrument was audiology competency assessment for audiologists and supervisors. Data were analyzed by using descriptive statistics including percentage, mean, standard deviation, independent t-test and content analysis.

The results demonstrated that competencies and competency indicators of audiology graduates were classified into 2 groups which consisted of core competencies 6 minor elements 68 indicators and professional competencies 4 minor elements 144 indicators. The mean of congruence between 4.44-5.00 and standard deviation between 0.00-0.72. There was a concurrent validity. In short, the evaluation of feasibility, the accuracy, utility and propriety were at highest level, and these competencies could be used as a model of competency and competency indicators of audiologist. They are useful for self-assessment and quality assurance.

Keywords: Competency of Audiologist/ Competency Indicators/ Communication Disorders Program

บทนำ

สมรรถนะเป็นปัจจัยสำคัญที่ทำให้บุคคลแสดงออกถึงพฤติกรรม อันจะนำไปสู่ผลงานที่ดีและเกิดความพอใจกับผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย ดังที่ McClelland (1993) ให้คำจำกัดความของสมรรถนะ (Competency) ไว้ว่าเป็นบุคลิกลักษณะที่ซ่อนอยู่ภายในปัจเจกบุคคล สามารถผลักดันให้สร้างผลการปฏิบัติงานที่ดีหรือตามเกณฑ์ที่กำหนดประกอบด้วย 1. ทักษะ 2. ความรู้ 3. ทศนคติ ค่านิยมและความเห็นเกี่ยวกับภาพลักษณ์ของตน 4. บุคลิกลักษณะประจำของแต่ละบุคคล และ 5. แรงจูงใจ ทางด้านการศึกษาได้นำเอาหลักการของสมรรถนะมาประยุกต์ใช้ เพื่อกำหนดเกณฑ์ที่ผู้เรียนพึงปฏิบัติได้และเป็นการประกันว่าผู้จบการศึกษาในระดับนั้นๆ จะมีความรู้และความสามารถในด้านต่างๆ ตามที่กำหนดและมีเจตคติ ค่านิยม

อันจะมีประโยชน์ต่อการพัฒนางานและการดำเนินชีวิต
หลักสูตรวิทยาศาสตรบัณฑิต สาขาวิชาความผิดปกติของการสื่อความหมาย ผลิตบัณฑิตที่มีความสามารถในการดูแลผู้มีความปัญหาทางการได้ยินและการพูด เป็นทักษะเฉพาะเชิงวิชาชีพ ปัจจุบันมีเพียงหลักสูตรเดียวในประเทศไทยและยังไม่มีมีการกำหนดผลการเรียนรู้ของบัณฑิตในรูปแบบของสมรรถนะซึ่งเป็นเครื่องชี้วัดความสำเร็จของหลักสูตรสะท้อนให้เห็นถึงความสามารถในการปฏิบัติงานของบัณฑิตได้ตามสถานการณ์ที่เป็นจริง การพัฒนาสมรรถนะ ตัวชี้วัดสมรรถนะบัณฑิต สาขาวิชาความผิดปกติของการสื่อความหมายครั้งนี้ เพื่อใช้เป็นเครื่องมือในการประเมินคุณภาพของบัณฑิต โดยบัณฑิตที่มีสมรรถนะผ่านเกณฑ์การประเมิน จะเป็นผู้มีสมรรถนะเหมาะสมกับการปฏิบัติงาน สร้างความ

มั่นใจกับผู้รับบริการว่าจะได้รับบริการที่มีประสิทธิภาพ และประสิทธิผล นอกจากนี้ยังเป็นประโยชน์ในการประเมินตนเองและการพัฒนาหลักสูตรต่อไป

คำถามการวิจัย

1. สมรรถนะของบัณฑิต สาขาวิชาความผิดปกติของการสื่อความหมาย ประกอบด้วยสมรรถนะด้านใดบ้าง และแต่ละสมรรถนะมีสมรรถนะย่อยหรือองค์ประกอบอะไรบ้าง
2. สมรรถนะย่อยของบัณฑิต สาขาวิชาความผิดปกติของการสื่อความหมายในแต่ละด้าน มีตัวชี้วัดและเกณฑ์ประเมินเป็นอย่างไร
3. สมรรถนะบัณฑิต ตัวชี้วัดและเกณฑ์ประเมินสมรรถนะบัณฑิต สาขาวิชาความผิดปกติของการสื่อความหมายที่พัฒนาขึ้น มีความถูกต้องเหมาะสม ความเป็นไปได้และเป็นประโยชน์อย่างไร

วัตถุประสงค์การวิจัย

การวิจัยในครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อพัฒนาสมรรถนะ ตัวชี้วัดสมรรถนะบัณฑิต สาขาวิชาความผิดปกติของการสื่อความหมาย มีวัตถุประสงค์ย่อยดังนี้

1. เพื่อพัฒนาสมรรถนะ ตัวชี้วัดสมรรถนะบัณฑิต สาขาวิชาความผิดปกติของการสื่อความหมาย
2. เพื่อประเมินความถูกต้อง เหมาะสม เป็นไปได้ และเป็นประโยชน์ของสมรรถนะ ตัวชี้วัดสมรรถนะบัณฑิต สาขาวิชาความผิดปกติของการสื่อความหมาย
3. เพื่อพัฒนาต้นแบบสมรรถนะ ตัวชี้วัดและแนวทางการประเมินสมรรถนะนักแก้ไขการได้ยิน สาขาวิชาความผิดปกติของการสื่อความหมาย

วิธีการดำเนินการวิจัย

การวิจัย เรื่อง การพัฒนาสมรรถนะ ตัวชี้วัดสมรรถนะบัณฑิต สาขาวิชาความผิดปกติของการสื่อความหมาย เป็นการวิจัยและพัฒนาาร่วมกับวิจัยแบบผสมผสานวิธี โดยมีขั้นตอนการดำเนินการวิจัยแบ่งเป็น 4 ขั้นตอน ดังนี้

ขั้นตอนที่ 1 การสังเคราะห์สมรรถนะ ตัวชี้วัดสมรรถนะบัณฑิต สาขาวิชาความผิดปกติของการสื่อความหมาย ดำเนินการ ดังนี้ 1. ศึกษาเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง 2. ศึกษาแนวคิดจากผู้ทรงคุณวุฒิ 7 ท่าน ทางด้านการได้ยิน ด้านหลักสูตรและการสอน ด้านการประเมินผล โดยการเลือกแบบเจาะจง (Purposive Sampling) เพื่อสัมภาษณ์ในประเด็นความคาดหวังต่อสมรรถนะ ตัวชี้วัดสมรรถนะของนักแก้ไขการได้ยิน และ 3. สรุปผลจากเอกสารและการสัมภาษณ์ว่ามีสมรรถนะและตัวชี้วัดตัวไหนที่เป็นตัวร่วม ตัวไหนที่เป็นตัวต่าง จัดแยกหมวดหมู่สังเคราะห์เป็นกรอบการพัฒนาสมรรถนะ ตัวชี้วัดสมรรถนะต่อไป

ขั้นตอนที่ 2 การออกแบบและพัฒนาสมรรถนะ ตัวชี้วัดสมรรถนะบัณฑิต สาขาวิชาความผิดปกติของการสื่อความหมาย ดำเนินการ ดังนี้

1. ร่างสมรรถนะ ตัวชี้วัดและเกณฑ์การประเมินตามกรอบการพัฒนาสมรรถนะ ตัวชี้วัดที่ได้ ประกอบด้วยองค์ประกอบย่อยของแต่ละสมรรถนะพร้อมกับคำนิยาม พฤติกรรมต่างๆ ในการแสดงออกที่บ่งถึงคุณลักษณะของสมรรถนะนั้นๆ ร่วมกับการศึกษาสมรรถนะในสถานการณ์จริงด้วยการวิเคราะห์ลักษณะงานทางด้านแก้ไขการได้ยินที่ปฏิบัติงานอยู่ในปัจจุบัน
2. ตรวจสอบคุณภาพของสมรรถนะ ตัวชี้วัดสมรรถนะ และเกณฑ์การประเมิน โดยผู้เชี่ยวชาญ 9 ท่าน

ด้านแก้ไขการได้ยิน ด้านหลักสูตรและการสอน ด้านการประเมินผล โดยการเลือกแบบเจาะจง (Purposive Sampling) ใช้แบบประมาณค่า 5 ระดับ ได้ค่าเฉลี่ยความสอดคล้องระหว่าง 4.44-5.00 ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานระหว่าง 0.00-0.72 และปรับปรุงตามข้อเสนอแนะ ด้านเนื้อหา ความชัดเจนของภาษา ความซับซ้อนขององค์ประกอบและเกณฑ์การพิจารณาคะแนน แล้วนำไปยืนยันคุณภาพด้านความถูกต้องเหมาะสมโดยการจัดประชุมสัมมนาอิงผู้เชี่ยวชาญอีก 2 ครั้ง จนได้สมรรถนะ ตัวชี้วัดและเกณฑ์การประเมินที่มีความสมบูรณ์ก่อนนำไปใช้

ขั้นตอนที่ 3 นำสมรรถนะ ตัวชี้วัดสมรรถนะบัณฑิตไปทดลองใช้กับกลุ่มนักแก้ไขการได้ยินที่สำเร็จการศึกษาในปี พ.ศ. 2551 (2 คน), 2552 (9 คน), 2553 (13 คน), 2554 (7 คน) และ พ.ศ. 2555 (10 คน) รวมจำนวน 41 คน ที่ปฏิบัติงานทางด้านแก้ไขการได้ยินอยู่ในปัจจุบัน แบ่งกลุ่มตัวอย่างออกเป็น 2 กลุ่ม ตามประสบการณ์การปฏิบัติงาน โดยกลุ่มที่ 1 มีประสบการณ์การปฏิบัติงาน 1- 2 ปี กับ กลุ่มที่ 2 มีประสบการณ์การปฏิบัติงาน 3-5 ปี เพื่อเปรียบเทียบว่าทั้ง 2 กลุ่ม มีสมรรถนะแตกต่างกันหรือไม่ และนำแบบประเมินสมรรถนะนักแก้ไขการได้ยินไปให้ผู้บังคับบัญชา/นายจ้างที่นักแก้ไขการได้ยินปฏิบัติงานในหน่วยงานนั้น ๆ ตั้งแต่ 6 เดือนขึ้นไป จำนวน 23 หน่วยงาน เพื่อประเมินนักแก้ไขการได้ยิน การวิเคราะห์ข้อมูล โดยการคำนวณค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน สถิติ Independent t-test และการวิเคราะห์เนื้อหา

ขั้นตอนที่ 4 ประเมินผลและยืนยันคุณภาพของสมรรถนะ ตัวชี้วัดสมรรถนะใช้การเลือกกลุ่มตัวอย่างแบบลูกโซ่ (Snowball Technique) เพื่อสอบถามความคิดเห็นจากผู้ทรงคุณวุฒิ 3 ท่าน ด้านความถูกต้อง เหมาะสม เป็นไปได้และเป็นประโยชน์ สัมภาษณ์นักแก้ไขการได้ยิน 5 ท่าน ด้านความเป็นไปได้

และเป็นประโยชน์ สอบถามอาจารย์ด้านแก้ไขการได้ยินจากต่างประเทศ 5 ท่าน ด้านความถูกต้องและเหมาะสมของสมรรถนะ ตัวชี้วัดฉบับภาษาอังกฤษ นำผลที่ได้มาปรับแก้ตามข้อเสนอแนะ จัดทำเป็นต้นแบบสมรรถนะ ตัวชี้วัดและแนวทางการประเมินสมรรถนะนักแก้ไขการได้ยิน สาขาวิชาความผิดปกติของการสื่อความหมาย วิเคราะห์ข้อมูล โดยการคำนวณค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ค่าสัมประสิทธิ์ของความผันแปรและการวิเคราะห์เนื้อหา

ผลการวิจัย

การวิจัยเรื่อง การพัฒนาสมรรถนะ ตัวชี้วัดสมรรถนะบัณฑิต สาขาวิชาความผิดปกติของการสื่อความหมาย ผลการวิจัยพบว่า

1. การพัฒนาสมรรถนะ ตัวชี้วัดสมรรถนะบัณฑิต สาขาวิชาความผิดปกติของการสื่อความหมาย พบว่า สมรรถนะ ตัวชี้วัดสมรรถนะบัณฑิต (นักแก้ไขการได้ยิน) ประกอบด้วย สมรรถนะหลัก 6 องค์ประกอบ ได้แก่ 1) จิตบริการ 11 ตัวชี้วัด 2) คุณธรรม จรรยาบรรณวิชาชีพ 20 ตัวชี้วัด 3) การสื่อสาร 19 ตัวชี้วัด 4) มนุษยสัมพันธ์การทำงานเป็นทีม 14 ตัวชี้วัด 5) การใช้เทคโนโลยีสารสนเทศ 6 ตัวชี้วัด 6) การพัฒนาตนเอง 8 ตัวชี้วัด และสมรรถนะวิชาชีพ 4 องค์ประกอบ คือ 1) การตรวจการได้ยิน 40 ตัวชี้วัด 2) การตรวจสมรรถภาพหูชั้นกลาง 33 ตัวชี้วัด 3) การตรวจคัดกรองการได้ยินในทารกแรกเกิด 23 ตัวชี้วัด 4) การเลือกและการประเมินเครื่องช่วยฟัง 48 ตัวชี้วัด

เมื่อนำสมรรถนะ ตัวชี้วัดไปทดลองใช้กับนักแก้ไขการได้ยินและผู้บังคับบัญชา พบว่า สมรรถนะตัวชี้วัดมีความตรงเชิงสภาพ สามารถจำแนกกลุ่มที่มีสมรรถนะแตกต่างกันได้ถูกต้อง โดยนักแก้ไขการได้ยินที่มีประสบการณ์การปฏิบัติงาน 1-2 ปี มีค่าเฉลี่ยของสมรรถนะวิชาชีพแตกต่างกับกลุ่มที่มีประสบการณ์

การปฏิบัติงาน 3-5 ปี อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ใน 3 องค์ประกอบ คือ ด้านการเลือกและประเมินเครื่องช่วยฟัง ด้านการตรวจสมรรถภาพของหูชั้นกลาง ด้านการตรวจคัดกรองการได้ยินในทารกแรกเกิด ขณะที่ค่าเฉลี่ยของสมรรถนะหลักทั้ง 2 กลุ่ม แตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 โดยสมรรถนะหลักด้านคุณธรรมจรรยาบรรณ มีคะแนนเฉลี่ยสูงสุด ($\bar{X}=4.51, S.D.=0.29$) และด้านการพัฒนาตนเองมีคะแนนเฉลี่ยต่ำสุด ($\bar{X}=3.89, S.D.=0.47$) ขณะที่สมรรถนะวิชาชีพด้านการเลือกเครื่องช่วยฟังมีคะแนนเฉลี่ยสูงสุด ($\bar{X}=4.59, S.D.=0.30$) และด้านการตรวจการคัดกรองการได้ยินทารกแรกเกิดมีคะแนนเฉลี่ยต่ำสุด ($\bar{X}=4.34, S.D.=0.34$)

2. ผลการประเมินด้านความถูกต้องเหมาะสม เป็นไปได้และประโยชน์ พบว่า ทุกประเด็นมีผลการประเมินจากผู้คุณวุฒิอยู่ในระดับดีมาก สอดคล้องกับผลการสัมภาษณ์ความคิดเห็นของนักแก้ไขการได้ยินที่ว่า สมรรถนะ ตัวชี้วัดสมรรถนะมีความเป็นไปได้ในการนำไปใช้และเป็นประโยชน์ใช้เป็นแนวทางในการประเมินเพื่อพัฒนาตนเอง ในขณะที่เดียวกันอาจารย์ด้านแก้ไขการได้ยินจากต่างประเทศเห็นด้วยว่า สมรรถนะและตัวชี้วัดที่พัฒนาขึ้นมีความถูกต้องและเหมาะสมในการนำมากำหนดเป็นสมรรถนะ ตัวชี้วัดสมรรถนะบัณฑิตในระดับมากที่สุด ทั้งสมรรถนะหลักและสมรรถนะวิชาชีพ

3. ภายหลังจากการทดลองใช้และยืนยันคุณภาพของสมรรถนะ ตัวชี้วัดและเกณฑ์การประเมินสมรรถนะนักแก้ไขการได้ยิน ผู้วิจัยได้จัดเรียงลำดับความสำคัญขององค์ประกอบย่อยสำหรับสมรรถนะหลักตามระดับคะแนนที่ได้และปรับรูปแบบการนำเสนอในส่วนของคำอธิบายประกอบการใช้แบบประเมินตนเองสำหรับนักแก้ไขการได้ยินให้มีความ

สมบูรณ์ ได้ต้นแบบสมรรถนะ ตัวชี้วัดและแนวทางการประเมินสมรรถนะนักแก้ไขการได้ยิน หลักสูตรวิทยาศาสตรบัณฑิต สาขาวิชาความผิดปกติของการสื่อความหมาย

สรุปและอภิปรายผลการวิจัย

ผลการพัฒนาสมรรถนะ ตัวชี้วัดสมรรถนะบัณฑิต สาขาวิชาความผิดปกติของการสื่อความหมาย พบว่า สมรรถนะสำหรับนักแก้ไขการได้ยินประกอบด้วย 1. สมรรถนะหลัก (Core Competencies) หมายถึง ความสามารถของนักแก้ไขการได้ยินที่ปฏิบัติงานจำเป็นต้องมีเพื่อปฏิบัติงานได้ตามแผนงานหรือตามหน้าที่ที่ได้รับมอบหมายได้เป็นอย่างดี ประกอบด้วย 1.1 จิตบริการ 1.2 คุณธรรมจรรยาบรรณวิชาชีพ 1.3 การสื่อสาร 1.4 มนุษยสัมพันธ์ การทำงานเป็นทีม 1.5 การใช้เทคโนโลยีสารสนเทศ 1.6 การพัฒนาตนเอง และ 2. สมรรถนะวิชาชีพ (Professional Competencies) หมายถึง ความรู้และความสามารถในวิชาชีพที่นักแก้ไขการได้ยินจำเป็นต้องมีเพื่อปฏิบัติงานด้านแก้ไขการได้ยินได้อย่างมีประสิทธิภาพตามมาตรฐานวิชาชีพ ประกอบด้วย 2.1 การตรวจการได้ยิน 2.2 การตรวจสมรรถภาพหูชั้นกลาง 2.3 การตรวจคัดกรองการได้ยินในทารกแรกเกิด 2.4 การเลือกและประเมินเครื่องช่วยฟัง ทั้งนี้เนื่องมาจากการปฏิบัติงานในทุกสาขาวิชาชีพจะเกิดประสิทธิภาพและประสิทธิผลนั้น ผู้ปฏิบัติงานจำเป็นต้องมีทั้งสมรรถนะหลักและสมรรถนะวิชาชีพประกอบกัน โดยสมรรถนะหลักเป็นคุณลักษณะที่พึงประสงค์ของผู้ปฏิบัติงานจำเป็นต้องมีซึ่งจะส่งผลให้การปฏิบัติงานประสบความสำเร็จ ขณะที่สมรรถนะทางวิชาชีพจะเป็นความรู้และทักษะปฏิบัติเฉพาะวิชาชีพที่ผู้ปฏิบัติงานจำเป็นต้องมีก่อนออกไปปฏิบัติงานในสถานการณ์จริง ซึ่งสมรรถนะทั้ง 2 ประเภทนี้จะทำให้บุคคลแสดงออกถึงพฤติกรรม

อันนำมาสู่ผลงานและผลลัพธ์ที่ดีตามที่องค์กรต้องการ โดยสมรรถนะหลักทั้ง 6 องค์ประกอบนั้นมีความสำคัญในการปฏิบัติงานด้านแก้ไขการได้ยิน เนื่องจากเป็นงานที่ต้องให้บริการกับคนโดยเฉพาะเป็นกลุ่มคนผู้ที่มีปัญหาหรือความบกพร่องทางการได้ยินและต้องปฏิบัติงานร่วมกับสาขาวิชาชีพอื่นเพื่อวินิจฉัย ฟื้นฟูและป้องกันปัญหาหรือความบกพร่องทางการได้ยิน ผู้ที่อยู่ในวิชาชีพจึงต้องเป็นผู้ที่มีจิตบริการชอบช่วยเหลือผู้อื่น ต้องการให้ผู้รับบริการ/ผู้ป่วยได้รับความสะดวกสบายหรือหายจากภาวะผิดปกติต่างๆ ต้องเป็นผู้ที่มีคุณธรรม จรรยาบรรณในการประกอบวิชาชีพ ปฏิบัติงานด้วยความซื่อสัตย์ มีความรับผิดชอบและเสียสละเพื่อประโยชน์ของผู้ป่วยเป็นสำคัญ สามารถประสานหรือทำงานร่วมกับบุคคลหลากหลายทั้งผู้ป่วยและญาติผู้ป่วย บุคลากรทางกายภาพบำบัดด้านอื่น ติดตามความก้าวหน้าของเทคโนโลยีสารสนเทศต่างๆ ตลอดจนมีทักษะการใช้คอมพิวเตอร์เพื่อการสืบค้น นำเสนอข้อมูลและประยุกต์ทักษะทางคอมพิวเตอร์มาใช้กับเครื่องมือต่างๆ ทางด้านแก้ไขการได้ยิน ตั้งใจเรียนรู้สิ่งใหม่ๆ ที่เกี่ยวข้องกับกาปฏิบัติงานตลอดเวลา เพื่อให้มีความรู้และความสามารถในการจัดการกับปัญหาที่เกิดขึ้นแม้ในสถานการณ์ที่เปลี่ยนไป ซึ่งองค์ประกอบเหล่านี้จะช่วยสนับสนุนให้นักแก้ไขการได้ยินปฏิบัติงานได้อย่างมีประสิทธิภาพมากขึ้น ในส่วนของสมรรถนะวิชาชีพทั้ง 4 องค์ ประกอบนั้น เป็นความสามารถในขอบเขตที่นักแก้ไขการได้ยินในระดับปริญญาตรีจะต้องให้บริการกับผู้ที่มีความบกพร่องทางการได้ยินตามมาตรฐานการประกอบโรคศิลปะสาขากแก้ไขความผิดปกติของการสื่อความหมาย (คณะกรรมการวิชาชีพสาขากแก้ไขความผิดปกติของการสื่อความหมาย, 2554) ที่กำหนดว่า นักแก้ไขการได้ยินในระดับปริญญาตรี เมื่อจบการศึกษาต้องมีความสามารถในการประยุกต์ความรู้และมีความ

สามารถในการดูแลผู้ที่ปัญหาด้านการได้ยินใน 4 ด้านด้วยกัน คือ การตรวจการได้ยิน การตรวจสมรรถภาพของหูชั้นกลาง การตรวจคัดกรองการได้ยินในทารกแรกเกิด การเลือกและประเมินเครื่องช่วยฟัง ซึ่งสอดคล้องกับแนวคิดของ McClelland (1993) และ Spencer and Spencer (1993) ที่กล่าวว่า สมรรถนะเกิดจากองค์ประกอบของแรงจูงใจคุณลักษณะส่วนบุคคล แนวคิดของตน ความรู้และทักษะองค์ประกอบทั้ง 5 ประการ จะรวมกันเป็นคุณลักษณะเฉพาะของบุคคล โดยเมื่อจัดกลุ่มองค์ประกอบด้านแรงจูงใจคุณลักษณะส่วนบุคคล แนวคิดของตนจะเป็นองค์ประกอบย่อยของสมรรถนะหลัก ซึ่งเป็นสิ่งที่สนับสนุนให้ผู้นั้นปฏิบัติงานตามแผนงานหรือตามหน้าที่ที่ได้รับมอบหมายได้ ขณะที่กลุ่มของความรู้และทักษะเป็นองค์ประกอบสำคัญของสมรรถนะทางวิชาชีพ ซึ่งแต่ละคนจะต้องมีและมีความแตกต่างกันไปในแต่ละวิชาชีพ ต้องมีมาตรฐานเป็นที่ยอมรับ เมื่อรวมสมรรถนะทั้ง 2 ด้าน ก็จะทำให้คนๆ นั้นสามารถปฏิบัติงานได้อย่างมีคุณภาพ เกิดประโยชน์สูงสุดต่อองค์กรและดำเนินชีวิตได้อย่างมีความสุข สอดคล้องกับการศึกษาของ Oliva & Aspinwall (1996) ที่เสนอว่า คุณภาพการศึกษาประกอบด้วยมิติต่างๆ รวมทั้งด้านสมรรถนะ โดยการจัดการศึกษาที่มีคุณภาพนั้น บัณฑิตต้องมีคุณภาพในการปฏิบัติงานในสาขาวิชาชีพที่บัณฑิตสำเร็จการศึกษาและด้านคุณลักษณะพิเศษ ซึ่งไม่ใช่เป็นการจัดการศึกษาเพียงเพื่อให้ผู้เรียนได้เรียนรู้ในเนื้อหาพื้นฐานของสาขานั้นๆ แต่ต้องจัดการศึกษาให้ผู้เรียนเกิดทักษะที่เป็นคุณลักษณะพิเศษของสาขาวิชาชีพนั้นๆ นอกจากนั้นในการผลิตบัณฑิตที่มีคุณภาพยังต้องตอบสนองต่อความต้องการ ความคาดหวัง ความพึงพอใจของบุคคล สังคมรวมทั้งประเทศชาติด้วย ดังนั้นการกำหนดสมรรถนะบัณฑิตจึงเป็นสิ่งสำคัญ ซึ่งจะทำให้บัณฑิตที่จบออกไปสามารถใช้ความรู้ ทักษะรวมทั้ง

พฤติกรรมการทำงานในวิชาชีพ ตามบทบาทและสถานการณ์ต่างๆ ที่ทำให้ประสบความสำเร็จในการปฏิบัติงานได้อย่างมีประสิทธิภาพเป็นคุณลักษณะที่สำคัญของบัณฑิต ส่วนองค์ประกอบของสมรรถนะทั้ง 2 ประเภทที่กล่าวมายังสอดคล้องกับผลการศึกษาคุณลักษณะคนในอนาคต (คนยุคใหม่ศตวรรษที่ 21) (Ennis CD, 1995; Henley, 2009; Trilling and Fadel, 2009) คุณลักษณะบัณฑิตที่พึงประสงค์ตามกรอบมาตรฐานคุณวุฒิระดับอุดมศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2552 (สำนักงานคณะกรรมการการอุดมศึกษา, 2552) ที่เสนอในแนวทางเดียวกันว่าผู้ที่สำเร็จการศึกษาควรมีคุณลักษณะที่สำคัญ 2 ลักษณะ ประกอบด้วย 1) เป็นผู้มีความรู้ความชำนาญทั่วไป เช่น มีความรับผิดชอบ อดทนในการทำงาน ซื่อสัตย์ มีคุณธรรม จรรยาบรรณ สามารถอยู่หรือทำงานร่วมกับผู้อื่นได้ มีความสามารถคิดวิเคราะห์และคิดอย่างสร้างสรรค์ มีทักษะการวิเคราะห์เชิงตัวเลข การสื่อสาร สามารถใช้คอมพิวเตอร์และเทคโนโลยีสารสนเทศ ใฝ่หาความรู้ตลอดเวลา มุ่งมั่นทำงานเพื่อบรรลุจุดมุ่งหมาย และ 2) เป็นผู้มีความรู้และทักษะปฏิบัติเฉพาะทาง เป็นสมรรถนะที่มีความจำเป็นเฉพาะของแต่ละสาขาวิชาชีพ ซึ่งบัณฑิตจำเป็นต้องได้รับความรู้ครอบคลุมและลึกซึ้งในวิชาชีพของตนเอง ผ่านการฝึกฝนให้เกิดทักษะ มีความเชี่ยวชาญชำนาญในวิชาชีพ ทำให้หลักสูตรฯ มุ่งเน้นผลิตบัณฑิตให้มีมาตรฐานและเป็นที่ยอมรับทั้งด้านคุณลักษณะทั่วไปและคุณลักษณะเฉพาะของวิชาชีพ เพื่อเป็นการประกันคุณภาพด้านการศึกษาว่า บัณฑิตที่จบออกมาไม่เพียงแต่มีความรู้ แต่ต้องมีทั้งทักษะในวิชาชีพและทักษะในการดำเนินชีวิตสามารถอยู่ร่วมกับบุคคลอื่นและทำงานเพื่อพัฒนาองค์กรได้อย่างมีประสิทธิภาพ

ในการออกแบบและพัฒนาสมรรถนะ ตัวชี้วัดสมรรถนะบัณฑิต สาขาวิชาความผิดปกติของการสื่อความหมายในครั้งนี้ ผู้วิจัยประยุกต์ใช้เทคนิควิธีการ

ผสมผสานวิธี โดยการประเมินความต้องการจำเป็นจากกลุ่มผู้ทรงคุณวุฒิที่เกี่ยวข้องกับงานด้านแก้ไขการได้ยิน โดยการสัมภาษณ์ว่าสมรรถนะ ตัวชี้วัดใดมีความจำเป็นและเหมาะสมเป็นคุณลักษณะของนักแก้ไขการได้ยิน การศึกษาเอกสารทั้งจากนโยบายทางการศึกษาในระดับอุดมศึกษา สถาบันการศึกษาหน่วยงานหรือองค์กรทางด้านแก้ไขการได้ยินทั้งภายในและต่างประเทศ ร่วมกับการศึกษาสมรรถนะในสถานการณ์จริงด้วยการวิเคราะห์ลักษณะงานทางด้านแก้ไขการได้ยิน มาตรฐานทางวิชาชีพของนักแก้ไขการได้ยิน ทำให้ได้ข้อมูลที่ครอบคลุม ตรงประเด็นในการนำมาร่างสมรรถนะ นอกจากนั้น ทำการตรวจสอบคุณภาพร่างสมรรถนะ ตัวชี้วัดและเกณฑ์การประเมินโดยระบบผู้เชี่ยวชาญ ทั้งการประเมินความเที่ยงตรงจากเอกสารพร้อมข้อเสนอแนะต่าง ๆ จากนั้นได้นำร่างสมรรถนะ ตัวชี้วัดมาปรับแก้ไขและนำมายืนยันคุณภาพอีกครั้งโดยการจัดสัมมนาผู้เชี่ยวชาญซึ่งสอดคล้องกับกลยุทธ์ ต้นติผลาชีวะ (2532) ที่เสนอว่าการกำหนดสมรรถนะด้วยการผสมผสานวิธีจะทำให้ได้สมรรถนะที่มีความครอบคลุมบนพื้นฐานของความเป็นจริงและเป็นไปตามความจำเป็นสอดคล้องกับปัญหา นอกจากนั้น Hall and Jones (1976) ยังกล่าวว่า ในการกำหนดสมรรถนะจะอาศัยวิธีการใดวิธีการเดียวหรือหลายวิธีการผสมผสานกันก็ตาม สิ่งที่ยู่อำหนดสมรรถนะจะต้องให้ความสำคัญค้ำึงถึงด้วย คือ ความต้องการของทุกฝ่ายที่เกี่ยวข้องสมรรถนะ ตัวชี้วัดที่ได้จึงจะเป็นเครื่องมือที่นำมาสู่ข้อสรุปที่มีความน่าเชื่อถือและในการตรวจสอบคุณภาพของร่างสมรรถนะและตัวชี้วัดสมรรถนะนักแก้ไขการได้ยินโดยใช้ระบบผู้เชี่ยวชาญที่เกี่ยวข้องกับงานทางด้านแก้ไขการได้ยิน หลักสูตรและการสอน การประเมินผล ตรวจสอบคุณภาพจากเอกสาร 1 ครั้ง และการมาประชุม ร่วมกัน 1 ครั้ง เพื่อยืนยันความถูกต้องเหมาะสมนั้นสอดคล้องกับสำเร็จ บุญเรืองรัตน์

(ม ป ป: 112 อ้างถึงในออร์ทิปา ส่องศิริ, 2545) และ Murry and Hammons (1995) ที่กล่าวว่า การตรวจสอบความเที่ยงตรงโดยให้ผู้เชี่ยวชาญวินิจฉัยข้อวินิจฉัยถือเป็นตัวชี้วัดบอกความเที่ยงตรง ซึ่งการตัดสินใจโดยกลุ่มบุคคลจะมีความตรงมากกว่าการตัดสินใจคนเดียวและการตัดสินใจจะมีความตรงมากขึ้น ถ้าผู้เชี่ยวชาญในกลุ่มประกอบด้วยผู้มีความรู้ความชำนาญในประเด็นนั้นๆ จึงทำให้สมรรถนะตัวชี้วัดที่พัฒนามีความถูกต้องและเหมาะสมก่อนการนำไปทดลองใช้

เมื่อนำสมรรถนะ ตัวชี้วัดและเกณฑ์การประเมินสมรรถนะโดยผ่านการใช้เครื่องมือแบบประเมินตนเองไปทดลองใช้ พบว่า สมรรถนะตัวชี้วัดสมรรถนะบัณฑิตที่พัฒนาขึ้น มีลักษณะของความตรงเชิงสภาพ สามารถให้ผลการประเมินที่ตรงกับความจริง แยกกลุ่มที่มีสมรรถนะแตกต่างกันได้ (ประสพการณ์ 1-2 ปี กับประสพการณ์ 3-5 ปี) ทั้งนี้ อาจเนื่องมาจากสมรรถนะ ตัวชี้วัดพัฒนามาจากหลากหลายวิธีผสมผสาน รวมทั้งการให้ผู้เชี่ยวชาญที่เกี่ยวข้องเป็นผู้ให้ความคิดเห็นหรือตัดสินว่า สมรรถนะใดมีความจำเป็นและผ่านการตรวจสอบผู้เชี่ยวชาญ เมื่อนำไปทดลองใช้โดยผ่านกระบวนการประเมินตนเองและการประเมินจากผู้บังคับบัญชาที่สามารถแยกสมรรถนะของนักแก้ไขการได้ยินได้อย่างถูกต้องสอดคล้องกับ Clawson, and others (1992); อวยพร เรื่องตระกูลและสุนทรพจน์ ดำรงพานิช (ม.ป.ป.) ที่กล่าวว่า การประเมินที่เน้นคุณลักษณะเฉพาะของผู้ปฏิบัติงานให้บรรลุเป้าหมายขององค์กร วิธีการประเมินรายบุคคลจะสามารถสะท้อนจุดเด่น จุดด้อยได้ดีกว่าและลักษณะของบุคคลที่แตกต่างกัน เป็นเหตุให้ปฏิบัติงานได้แตกต่างกันด้วย นอกจากนี้ เยาวดี ราชชัยกุล วิบูลย์ศรี (2556) ยังกล่าวว่า ในการประเมินควรใช้ข้อมูลจากหลายแหล่งและในการประเมินคุณลักษณะของการปฏิบัติงานนั้น

ควรรวบรวมข้อมูลที่เน้นพฤติกรรมที่ผู้ปฏิบัติงานแสดงออกในสถานการณ์จริงจะช่วยให้ได้ผลการประเมินที่ตรงกับสภาพความเป็นจริงเพื่อเป็นการยืนยันผลการประเมินอีกด้านหนึ่ง

ในประเด็นผลการประเมินของสมรรถนะหลักโดยภาพรวมอยู่ในระดับดี โดยเฉพาะด้านคุณธรรมจรรยาบรรณวิชาชีพ ซึ่งคะแนนผลการประเมินอยู่ในระดับมากที่สุด ทั้งนี้อาจเนื่องมาจากนักแก้ไขการได้ยินทั้งหมด จบการศึกษาจากสถาบันและหลักสูตรเดียวกัน ซึ่งมหาวิทยาลัยมหิดลเป็นสถาบันที่เน้นผลิตบัณฑิตสาขาวิทยาศาสตร์การแพทย์ กำหนดคุณลักษณะบัณฑิตที่พึงประสงค์ให้บัณฑิตเป็นคนดี ซึ่งประกอบด้วย เป็นผู้มีความดี จริยธรรม มีความซื่อสัตย์ในการทำงาน รู้หน้าที่มีวินัย และจรรยาบรรณ ซึ่งสอดคล้องกับหลักสูตรวิทยาศาสตรบัณฑิต สาขาวิชาความผิดปกติของการสื่อความหมาย ฉบับปรับปรุงปี พ.ศ. 2555 ที่มุ่งเน้นผลิตบัณฑิตที่มีความรู้ ความสามารถ คุณธรรม ความรับผิดชอบ มีเจตคติและจรรยาบรรณแห่งวิชาชีพ เพื่อให้ดำรงชีวิต ทำงานและอยู่ร่วมกับผู้อื่นได้อย่างมีความสุข เป็นประโยชน์ต่อสังคม มีการจัดการเรียนการสอนวิชาทางด้านจรรยาบรรณวิชาชีพเป็นรายวิชาหนึ่งที่นักศึกษาจะต้องผ่านเกณฑ์ การจัดประสบการณ์ในรายวิชาปฏิบัติ นักศึกษาได้ลงปฏิบัติงานจริงกับผู้ที่มีความบกพร่องทางการได้ยินติดต่อกันถึง 2 ปี การศึกษามีโอกาสได้รับรู้ถึงสภาพและปัญหาของผู้ที่มีความบกพร่องด้วยตนเองทำให้มีความเข้าใจและตระหนักถึงความสำคัญของวิชาชีพที่ต้องรับผิดชอบต่อผู้อื่น ให้การดูแลผู้ป่วยด้วยความอดทนและเสียสละ ขณะที่ผลการประเมินด้านการพัฒนาตนเองมีค่าน้อยที่สุด อาจเนื่องมาจากนักแก้ไขการได้ยินภายหลังจากจบการศึกษาและเริ่มทำงานในสถานการณ์จริง ยังต้องใช้เวลาในการเพิ่มพูนประสบการณ์ในการปฏิบัติงานและต้องปรับตัวกับสถานที่และผู้ร่วมงาน

ใหม่เป็นอันดับแรก จึงทำให้นักแก้ไขการได้ยิน ประเมินตนเองในระดับคะแนนที่ต่ำกว่าด้านอื่น เช่นเดียวกับผู้บังคับบัญชา/นายจ้างประเมินนักแก้ไขการได้ยินในระดับคะแนนน้อยกว่าองค์ประกอบอื่น

สำหรับสมรรถนะวิชาชีพกลุ่มนักแก้ไขการได้ยินที่มีประสบการณ์การปฏิบัติงาน 3-5 ปี มีผลการประเมินสมรรถนะวิชาชีพใน 3 องค์ประกอบ คือ การตรวจการทำงานของหูชั้นกลาง การตรวจคัดกรองการได้ยินในทารกแรกเกิด การเลือกและประเมินเครื่องช่วยฟัง แตกต่างกับกลุ่มที่มีประสบการณ์ 1-2 ปี ยกเว้นองค์ประกอบที่ 1 เรื่องการตรวจการได้ยิน ทั้งนี้อาจเนื่องมาจากความสามารถด้านการตรวจการได้ยินเป็นการให้บริการเบื้องต้นที่หน่วยงานด้านแก้ไขการได้ยินต้องมี ขาดไม่ได้ ทำให้นักแก้ไขการได้ยินทุกคนที่ปฏิบัติงานตามหน่วยงานต่างๆ ทั้งของรัฐบาลและเอกชนมีประสบการณ์ในการตรวจการได้ยินและมีความสามารถที่เพิ่มขึ้นใกล้เคียงกัน ส่วนงานบริการด้านการตรวจสมรรถภาพทำงานของหูชั้นกลาง การตรวจคัดกรองการได้ยินในทารกแรกเกิด การเลือกและประเมินเครื่องช่วยฟังนั้นหลายหน่วยงานยังไม่มีให้บริการ ซึ่งโดยทั่วไปงานทางด้านแก้ไขการได้ยินในประเทศไทยยังไม่ได้มีการให้บริการในทุกโรงพยาบาล เนื่องจากปัญหาการขาดแคลนบุคลากร ดังนั้น หน่วยงานที่มีนักแก้ไขการได้ยินก็จะเริ่มมีการจัดหาเครื่องมือเฉพาะเพื่อใช้ในการวินิจฉัย โดยจัดหางบประมาณเพื่อซื้อเครื่องตรวจการได้ยินตามด้วยเครื่องมืออื่น เช่น เครื่องตรวจสมรรถภาพหูชั้นกลาง เครื่องตรวจเสียงสะท้อนจากหูชั้นในเพื่อตรวจคัดกรองการได้ยินในทารกแรกเกิด เครื่องประเมินเครื่องช่วยฟังตามความเหมาะสม ซึ่งเครื่องมือเหล่านี้มีราคาค่อนข้างแพง ถ้าเป็นหน่วยงานของรัฐจะต้องมีการวางแผนและจัดสรรงบประมาณในแต่ละปี ทำให้บางหน่วยงานยังไม่มีเครื่องมือหรือเพิ่งเริ่มมีเครื่องมือ โดยหน่วยงานที่ไม่มี

เครื่องมือก็ไม่ได้ให้บริการ หน่วยงานที่เพิ่งมีเครื่องมือก็เริ่มให้บริการทำให้มีความสามารถน้อยกว่าคนที่มีความสามารถมากกว่าซึ่งสอดคล้องกับ Spitzer-Lehmann (1994) ที่กล่าวว่าในการพัฒนาคนให้มีสมรรถนะเกิดขึ้นนั้นจะต้องประกอบด้วย บุคคลนั้นมีความรู้ ความคิด ทักษะ มีเจตคติในสิ่งที่จะกระทำ และต้องมีประสบการณ์ในการปฏิบัติหรือกระทำ สิ่งนั้นจนกระทั่งมีการแสดงออกในการปฏิบัติหรือกระทำที่ดีหรือมีประสิทธิภาพและสอดคล้องกับ LaDuke (2000) ที่ทำการศึกษาในกลุ่มวิชาชีพพยาบาลซึ่งกล่าวว่า พยาบาลที่มีประสบการณ์น้อยหรือมีประสบการณ์ในสถานการณ์จำลองจะไม่มีสมรรถนะในการปฏิบัติงานในสถานการณ์จริงที่มีความซับซ้อนได้

ในการประเมินความถูกต้อง ความเหมาะสม ความเป็นไปได้และความเป็นประโยชน์ ของสมรรถนะตัวชี้วัดสมรรถนะบัณฑิต จากการยืนยันจากผู้ทรงคุณวุฒิ พบว่า คุณภาพในภาพรวมทุกประเด็น มีผลการประเมินอยู่ในระดับดีมากโดยเฉพาะด้านความเป็นไปได้ที่มีระดับคะแนนสูงสุด ทั้งนี้อาจเนื่องมาจากการกำหนดสมรรถนะ ตัวชี้วัดสมรรถนะบัณฑิต ผ่านกระบวนการการวิจัยในลักษณะการวิจัยและพัฒนา ร่วมกับการวิจัยแบบผสมผสานวิธี มีการตรวจสอบคุณภาพของสมรรถนะ ตัวชี้วัดโดยผ่านระบบผู้เชี่ยวชาญที่มีส่วนเกี่ยวข้อง ผู้ทรงคุณวุฒิ นักแก้ไขการได้ยิน อาจารย์ด้านแก้ไขการได้ยินทั้งภายในประเทศและจากต่างประเทศ ก็ยืนยันว่าสมรรถนะ ตัวชี้วัดสมรรถนะบัณฑิตที่พัฒนาขึ้น มีความเป็นไปได้ ถูกต้อง เป็นประโยชน์และเหมาะสม ซึ่งสอดคล้องกับเอ็ดมพร หลินเจริญ (2547) ที่กล่าวว่า ตัวชี้วัดเป็นเครื่องมือที่บ่งบอกสภาพหรือสะท้อนให้เห็นถึงความสามารถและผลการปฏิบัติงานของบัณฑิตได้ตามสถานการณ์ที่เป็นจริงมากที่สุดนั่นสิ่งที่สำคัญและควรจะต้องมีการพัฒนา

ตัวชี้วัดในทุกมิติของคุณลักษณะที่ต้องการศึกษาและ มีกระบวนการพัฒนาความตรง ความถูกต้อง โดยใช้ ผลวิจัยเป็นมาตรฐานสนับสนุนด้วยและยังสอดคล้อง กับที่ Joint Committee on Standard for Educational Evaluation (Stufflebeam Shinkfield, 2007; ศิริชัย กาญจนวาสิ, 2550; รัตนะ บัวสนธิ, 2555) ที่กล่าวว่า ในการประเมินสิ่งต่างๆ ควรพิจารณาใน 4 ด้าน คือ ความถูกต้อง เหมาะสม ความเป็นไปได้ และเป็นประโยชน์ นั่นคือ ตัวชี้วัดที่พัฒนาขึ้นเมื่อนำ ไปใช้เป็นส่วนหนึ่งในการประเมินสมรรถนะบัณฑิตนั้น ต้องแน่ใจว่าจะให้สารสนเทศที่ถูกต้องและครอบคลุม ครบถ้วนตามความต้องการ มีความเหมาะสมในด้าน กฎหมายและศีลธรรมจรรยาบรรณ สามารถนำแบบ ประเมินนี้ไปปฏิบัติได้จริงและสามารถนำผลที่ได้จาก การประเมินสมรรถนะ ตัวชี้วัดสมรรถนะบัณฑิตที่ได้ ไปใช้และเป็นประโยชน์สำหรับผู้เกี่ยวข้องได้จริง

ภายหลังจากการทดลองใช้ และยืนยัน คุณภาพของสมรรถนะ ตัวชี้วัดสมรรถนะนักแก้ไขการ ได้ยิน ผู้วิจัยได้จัดเรียงลำดับความสำคัญขององค์ ประกอบย่อยสำหรับสมรรถนะหลักตามระดับคะแนน ที่ได้และปรับรูปแบบการนำเสนอในส่วนของคำ อธิบายประกอบการใช้แบบประเมินตนเองสำหรับนัก แก้ไขการได้ยินให้มีความสมบูรณ์ ได้ต้นแบบ สมรรถนะ ตัวชี้วัดและแนวทางการประเมินสมรรถนะ นักแก้ไขการได้ยิน หลักสูตรวิทยาศาสตร์บัณฑิต สาขาวิชาความผิดปกติของการสื่อความหมาย เพื่อให้ นักแก้ไขการได้ยินหรือผู้เกี่ยวข้อง ใช้เป็นเครื่องมือ ประเมินคุณภาพ เป็นประโยชน์ในการพัฒนาตนเอง และวิชาชีพ โดยเฉพาะอย่างยิ่งการนำต้นแบบ สมรรถนะ ตัวชี้วัดที่พัฒนาขึ้นนี้เป็นฐานสำคัญทาง ด้านพัฒนาหลักสูตรร่วมกับการประกันคุณภาพการ ศึกษา กล่าวคือ 1. การนำไปสู่การกำหนดวัตถุประสงค์ และเป้าหมายของหลักสูตร เพื่อกำหนดคุณลักษณะ บัณฑิต ที่ตอบสนองต่อความต้องการผู้ใช้บัณฑิต

สังคมและนโยบายของประเทศทั้งด้านการศึกษาและ การบริการทางด้านสาธารณสุข 2. นำไปใช้กำหนด เนื้อหาสาระที่สำคัญจำเป็นต่อการพัฒนาสมรรถนะ หลักและสมรรถนะวิชาชีพ ทั้งในรูปแบบของการ กำหนดรายวิชาที่เกี่ยวข้องและกรอบเนื้อหาวิชา 3. นำไปใช้ในการกำหนดรูปแบบการสอน เทคนิควิธี การจัดการเรียนการสอนหรือกิจกรรมเสริมหลักสูตร ให้สอดคล้องในการพัฒนาผู้เรียน 4. นำไปใช้ในการ กำหนดแนวทางการวัดผล ประเมินผลของผู้เรียนทั้ง ในระดับภาพรวมของหลักสูตรและระดับรายวิชาโดย เฉพาะรายวิชาทางด้านการปฏิบัติงานทางวิชาชีพ ตลอดจนการนำสมรรถนะ ตัวชี้วัด ไปใช้ในการกำกับ ควบคุมคุณภาพการจัดการศึกษาในระดับหลักสูตร หรือระดับสถานศึกษา โดยการนำสมรรถนะและตัวชี้ วัดเป็นแนวทางในการกำหนดมาตรฐานวิชาชีพ มาตรฐานการประกันคุณภาพการศึกษา จะเป็นตัวชี้วัด ความสำเร็จของการดำเนินการของหลักสูตรและ เป็นการประกันคุณภาพการศึกษาว่า บัณฑิตที่มี สมรรถนะหลักและสมรรถนะวิชาชีพตามที่หลักสูตร กำหนด เป็นผู้ที่ผ่านมาตรฐานและบ่งบอกถึงสามารถ ในการปฏิบัติงาน ดูแลให้บริการกับผู้ป่วยได้อย่างมี คุณภาพ ซึ่งสอดคล้องกับแนวคิดของศิริรัตน์ พิริยธนาลัย และจุฑา เทพหัสดิน ณ อยุธยา (2553); เทื่อน ทองแก้ว (2553); Johnstone (1981) ที่สรุปว่า ประโยชน์ของตัวชี้วัดมี 4 ด้าน คือ ด้านการกำหนด นโยบายและวัตถุประสงค์การดำเนินงาน ด้านการ กำกับและการประเมินผลการดำเนินงาน ด้านการจัด ลำดับ/ระดับ/ประเภทระบบ และด้านการวิจัยเพื่อ พัฒนาระบบ และ Burtein, Oakes and Guiton (1992) ได้เพิ่มเติมด้านการประกันคุณภาพที่ว่า ประโยชน์ของต้นแบบสมรรถนะนั้น จะสามารถนำไป สื่อสารได้ว่าคนที่เป็นคนดี คนเก่งนั้นมีคุณลักษณะ แตกต่างจากคนทั่วไปอย่างไร ผู้ที่อยากได้ชื่อว่าเป็น คนเก่งคนดี ก็ควรตั้งเป้าหมายและพัฒนาตนเองให้มี

สมรรถนะดังกล่าว และต้นแบบสมรรถนะยังเป็นแนวทางในการพัฒนาบุคลากรและออกแบบระบบการพัฒนา เนื่องจากเมื่อทราบคุณสมบัติและพฤติกรรมที่มีความสำคัญในการปฏิบัติงานที่ดี ก็ควรมุ่งเน้นหลักสูตรให้บัณฑิตมีคุณสมบัติและพฤติกรรมตามนั้น

ข้อเสนอแนะ

ข้อเสนอแนะการนำผลการวิจัยไปใช้

1. ผลการวิจัย พบว่า สมรรถนะหลักด้านคุณธรรม จรรยาบรรณวิชาชีพ คະแนนประเมินอยู่ในระดับที่สูงกว่าสมรรถนะหลักด้านอื่น ผู้บริหารหลักสูตรหรืออาจารย์ผู้เกี่ยวข้องควรส่งเสริมและสนับสนุนให้มีการพัฒนาคุณลักษณะด้านนี้อย่างต่อเนื่องเพื่อให้เป็นอัตลักษณ์ที่สำคัญของวิชาชีพต่อไป ในส่วนของด้านการพัฒนาตนเอง คະแนนประเมินอยู่ในระดับดีแต่ผลการประเมินต่ำกว่าด้านอื่นจึงเป็นโอกาสพัฒนา ผู้บริหารหลักสูตรควรส่งเสริมให้มีการจัดการเรียนรู้ให้นักศึกษาได้มีโอกาสพัฒนาให้มากขึ้นอย่างต่อเนื่อง เพื่อทำให้เกิดการตระหนักถึงความสำคัญในการพัฒนาตนเอง จนเกิดเป็นค่านิยม

2. ผลการพัฒนาสมรรถนะ ตัวชี้วัด พบว่า มีความเป็นไปได้ ถูกต้อง เป็นประโยชน์และความเหมาะสม ดังนั้นจึงควรนำไปใช้เป็นแนวทางในการพัฒนาหลักสูตร โดยปรับเป็นเครื่องมือในการวัดและประเมินผลการเรียนการสอนในรายวิชาปฏิบัติการทางคลินิก ทั้งการประเมินแบบ Formative และ Summative หรือเป็นคู่มือสำหรับนักแก้ไขการได้ยินในการประเมินตนเองเพื่อการพัฒนาตนเองต่อไป

3. ข้อเสนอจากอาจารย์ด้านแก้ไขการได้ยินจากต่างประเทศเรื่องการเพิ่มทักษะทางวิชาชีพในบางทักษะ เช่น การตรวจการได้ยินในระดับก้านสมองหรือทักษะด้านการใช้อุปกรณ์ เสริมเครื่องช่วยฟังต่างๆ ควรนำไปเป็นส่วนหนึ่งในการพัฒนาหลักสูตรหรือนำเสนอต่อคณะ กรรมการมาตรฐานวิชาชีพ เพื่อให้ นักแก้ไขการได้ยินของประเทศไทยมีทักษะใกล้เคียงกับนักแก้ไขการได้ยินจากต่างประเทศและสอดคล้องกับการก้าวสู่ประชาคมอาเซียน (Asean Community) ในปี 2558 ที่ต้องการให้มีการพัฒนารอบทักษะความสามารถทางวิชาชีพ ให้เกิดการยอมรับทักษะปรับปรุงมาตรฐานทางการศึกษาและวิชาชีพ มุ่งสนับสนุนการพัฒนาทรัพยากรมนุษย์ เพื่อให้สามารถแข่งขันได้ทั้งในระดับภูมิภาคและระดับโลก

ข้อเสนอแนะการทำวิจัยในครั้งต่อไป

1. การวิจัยครั้งนี้เป็นการพัฒนาสมรรถนะตัวชี้วัดสมรรถนะบัณฑิตเฉพาะบัณฑิต วิชาเอกแก้ไขการได้ยิน ดังนั้นควรมีการนำแนวทางการพัฒนาสมรรถนะ ตัวชี้วัดสมรรถนะบัณฑิตจากการวิจัยครั้งนี้ไปขยายผลกับบัณฑิตวิชาเอกแก้ไขการพูด ซึ่งเป็นหลักสูตรและสาขาวิชาเดียวกัน

2. ควรขยายกลุ่มเป้าหมายในการวิจัยโดยศึกษาความคิดเห็นของผู้มีส่วนร่วมหรือผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย เช่น ศึกษาความพึงพอใจหรือความคาดหวังของผู้รับบริการหรือผู้ร่วมงานมีส่วนร่วมในการพัฒนาสมรรถนะ ตัวชี้วัดสมรรถนะบัณฑิต นักแก้ไขการได้ยินต่อไป

เอกสารอ้างอิง

- กุลยา ตันติผลาชีวะ. (2532). **การพัฒนารูปแบบการฝึกภาคปฏิบัติการพยาบาลเน้นชุมชนสำหรับนักศึกษาพยาบาลศาสตร์: วิธีการเชิงสมรรถนะ**. วิทยานิพนธ์ปริญญาครุศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการพยาบาล บัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- คณะกรรมการวิชาชีพสาขาการแก้ไขความผิดปกติของการสื่อความหมาย. (2554). **มาตรฐานการประกอบโรคศิลปะ สาขาการแก้ไขความผิดปกติของการสื่อความหมาย (Professional Standards for the Art of Hearing in Communication Disorders)**. สำนักสถานพยาบาลและการประกอบโรคศิลปะ กระทรวงสาธารณสุข.
- เทือน ทองแก้ว. (2553). **สมรรถนะ (competency): หลักการและแนวปฏิบัติ**” (ออนไลน์). สืบค้นเมื่อ 2 สิงหาคม 2556 จาก <http://www.Competency.mju.ac.th>.
- เยาวดี ราชชัยกุล วิบูลย์ศรี. (2556). **การประเมินโครงการ:แนวคิดและแนวปฏิบัติ**. พิมพ์ครั้งที่ 8. กรุงเทพมหานคร: สำนักพิมพ์แห่งจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- รัตนะ บัวสนธ์. (2555). **ทิศทางและอาณาบริเวณการประเมิน**. พิมพ์ครั้งที่ 3. นครสวรรค์: หจก.ริมปิงการพิมพ์.
- ศิริชัย กาญจนวาสี.(2550). **ทฤษฎีการประเมิน**. พิมพ์ครั้งที่ 6. กรุงเทพมหานคร: สามลดา.
- ศิริรัตน์ พิริยธนาลัยและจุฑา เทพหัสดิน ณ อยุธยา. (2553). **Competency สมรรถนะ: เข้าใจ ใช้เป็น เห็นผล**. กรุงเทพมหานคร: บริษัท ชิกเนเจอร์ โซลูชั่นส์ จำกัด.
- สำนักงานคณะกรรมการการอุดมศึกษา. (2552). **ประกาศคณะกรรมการการอุดมศึกษา เรื่อง แนวทางการปฏิบัติตามกรอบมาตรฐานคุณวุฒิระดับอุดมศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2552**. (ออนไลน์). สืบค้นเมื่อเมื่อ 20 กรกฎาคม 2554 เข้าถึงได้จาก <http://www.mua.go.th/users/tqf-hed/>.
- เอี่ยมพร หลินเจริญ. (2547). **การพัฒนาตัวบ่งชี้ความสำเร็จของการปฏิรูปการศึกษาขั้นพื้นฐาน**. วิทยานิพนธ์ปริญญาการศึกษาดุขุภัณฑ์บัณฑิต สาขาวิชาวิจัยและการประเมินผลทางการศึกษา บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยนเรศวร.
- อรทิพา ส่องศิริ. (2545). **การสร้างเกณฑ์ประเมินสมรรถนะการพยาบาลทางคลินิกสำหรับนักศึกษาหลักสูตรพยาบาลศาสตรบัณฑิต**. วิทยานิพนธ์ปริญญาการศึกษาดุขุภัณฑ์บัณฑิต สาขาวิชาการอุดมศึกษา บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ.
- อวยพร เรื่องตระกูล และสุนทรพจน์ ดำรงค์พานิช. (ม.ป.ป.). **การประเมินตนเอง(Self-evaluation)**. (ออนไลน์). สืบค้นเมื่อ 22 ตุลาคม 2556 จาก ednet.kku.ac.th/~edad/OLD/.../selfEvaluation.doc.
- Burstein, L., Oakes, J. and Guiton, G. (1992). “Educational indicators.” **Encyclopedia of education research** volume 2. 6th ed. New York: Macmillan Publishing Company: 409-418.
- Clawson, J.G., Kotter, J.P., Faux, V.A. et al. (1992). **Self-assessment and career development**. 3rd ed NJ: Prentice-Hall Inc.

- Ennis CD. (1995). **Health education**. Handbook of Research on improving student achievement. Gordon Cawelti.ed Educational Research Service.
- Hall,G.E. and Jones,H.C. (1976). **Competency-based education: a process for the Improvement of Education**. N.J.: Prentice-Hall, Inc.
- Henley, M. Ramsey, R.S. and Robert, F.A. (2009). **Characterisic of administrate student**. Philadenphia: Open University Press.
- Johnstone. (1981). **Indicators of Education System**. London: The Anchor Press.
- LaDuke, S. (2000). **Nurses’perceptions: Is you nurses uncomfortable or incompetent**. JONA 30(4): 163-164.
- Marry and Hammons. (1995). Delphi: A Versaticle Methodology for Conducting Qualitative Research” **The Review of Higher Education** 18(4): 423-439.
- McClelland, D. C. (1993). **Intelligence is not the best predictor of job performance**. Current Directions in Psychological Science 2(1): 5-6.
- Oliva Mohammad S. & Aspinwall Elaine M. (1996). **A Framework for the Dimensions of Quality in higher Education**. Quality Assurance in Education 4(2): 12-20.
- Spencer, M and Spencer, M.S. (1993). **Competence at work: Models for Superiors Performance**. New York: John Wiley & Sons.
- Spitzer-Lehmann,R. (1994). **Nursing management desk reference: concepts, skills & strategies**. Philadelphia: W.B. Saunders.
- Stufflebeam DL, Shinkfield AJ. (2007). **Evaluation Theory, Models, & Applications**. John Wiley & Sons, Inc.
- Trilling, Bernie and Fadel, Charels. (2009). **21st Century Skills: Learning For Life In Our Times**. United States of America: Jossey-Bass Published.